

РЕШЕНИЕ

№ 37604

гр. София, 13.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 81 състав, в
публично заседание на 06.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Стоян Тонев

при участието на секретаря Лилия Благоева, като разгледа дело номер **10491** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда чл.145 - 178 АПК вр. чл. 10, ал. 6 от ЗСПД (Закон за семейните помощи за деца)

Образувано е по жалба на Р. Т. Х., ЕГН [ЕГН], гражданка на С. с предоставен хуманитарен статут, чрез адв.Д. Т., САК адрес за призоваване: [населено място], [улица], ет.3, чрез БХК, срещу Заповед № ЗСПД/Д – С –СК/3139/12.08.2025г. на Директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) –С., с което ѝ е отказано отпускане на еднократна помощ за малолетното ѝ дете, записано за ученик във втори клас.

С жалбата се иска оспорената заповед да бъде отменена като незаконосъобразна, като се излагат обстояйни доводи за противоречието ѝ с приложимото право.

Жалбоподателят – Р. Т. Х., редовно и своевременно призован, не явява се, в съдебно заседание се представлява от адвокат Ж., който поддържа жалбата и моли за отмяна на оспорения ИАА.

Ответникът – Директор На Дирекция „Социално подпомагане“ – С., редовно и своевременно призован, не се представлява.

СГП – редовно и своевременно призована, не изпраща представител.

Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и възраженията на страните в производството, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

По делото няма спор по фактите. От доказателствата е видно, че жалбоподателката Р. Т. Х./ гражданка на С./ и дъщерята ѝ Р. Рамо М. са с предоставен хуманитарен статут в Р. България. Детето Р. М., родено 20.06.2016г., е записано в училище в РБ/ съгласно представено удостоверение е записано за учебната 2025/2026г. във втори клас в 100 Основно училище „Н. Г.“, [населено място]/ и живее в България, но е със сирийско гражданство. По тази причина с

атакуваната заповед от 12. 08.2025г. г. на майката е отказана еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД за ученици, записани в 1–4 клас, която е била поискана от жалбоподателката Р. Х. със Заявление - декларация с вх.№ЗСПД /Д-С-СК/3139/11.08.2025г. Административният орган се е позовал на разпоредбата на чл.3 т. 5 от ЗСПД и е приел, че детето не е български гражданин, а няма сключена спогодба между РБ и С. за изплащане на семейни помощи за деца.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт /чл. 168, ал. 1 АПК/ на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че същият е издаден от компетентен орган съгл. чл. 10, ал. 4 от ЗСПД – Директор на Дирекция Социално подпомагане /ДСП/ С.. При издаването му е спазена предвидената в закона писмена форма и не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, предвидени в ЗСПД и Правилника за прилагането му.

Жалбоподателката и детето ѝ, като лица с предоставен хуманитарен статут имат правата и задълженията на лице с разрешено постоянно пребиваване в Република България- чл. 32, ал. 3 от ЗУБ. В Закона за социалното подпомагане /ЗСП/ е изрично предвидено отпускането на социални помощи и за лице с предоставена хуманитарен статут - чл. 2, ал. 6 вр. ал. 3. Същевременно претендираната в процесния случай помощ е по реда на ЗСПД и е наименувана „семейна помощ“. Независимо от различното наименование на помощта, тя представлява вид социално подпомагане, тъй като отговаря на законовата дефиниция за социално подпомагане в чл. 2, ал. 2 от ЗСП.

За изясняване на спорния по делото въпрос дали са основания за отпускане на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД следва да се съобрази чл. 47, ал. 1 от Конституцията на Република България /КРБ/, съгласно който отглеждането на децата до пълнолетието им се подпомага от държавата. Конституцията е прогласила и правото на гражданите на социално подпомагане - чл. 51, ал. 1. Съгласно чл. 26, ал. 2 от КРБ, чужденците, които пребивават в Република България, имат всички права по тази Конституция с изключение на правата, за които Конституцията и законите изискват българско гражданство.

От своя страна ЗУБ определя условията и реда за предоставяне на закрила на чужденци на територията на Република България, както и техните права и задължения, като в чл. 32, ал. 3 от същия е предвидено, че лицата с предоставен хуманитарен статут имат правата и задълженията на лице с разрешено постоянно пребиваване в Република България.

С нормата на чл. 3 от ЗСПД законодателят е очертал кръга на лицата, които имат право на семейни помощи за деца, а именно: 1. бременните жени - български граждани; 2. семействата на българските граждани - за децата, които отглеждат в страната; 3. семействата, в които единият от родителите е български гражданин - за децата с българско гражданство, които отглеждат в страната; 4. семействата на роднини, близки или приемни семейства - за децата, настанени по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето; 5. бременните жени - чужди граждани, и семействата на чужди граждани, които постоянно пребивават и отглеждат децата си в страната, ако получаването на такива помощи е предвидено в друг закон или в международен договор, по който Република България е страна.

В случая детето има право на еднократна помощ по чл. 10а, ал. 1 от ЗСПД. На основание чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България разпоредбата на чл. 3, т. 5 от ЗСПД следва да получи различен прочит, произтичащ от Конвенцията на ООН за правата на детето/ОС на ООН на 20.11.1989 г. Ратифицирана с решение на ВНС от 11.04.1991г.-ДВ,бр.32 от 23.04.1991 г. В сила от 3.07.1991 г./

Съгласно чл.1 от Конвенцията за целите на същата „дете“ означава всяко човешко същество на възраст под 18 години освен ако съгласно закона, приложим за детето, пълнолетието настъпва по-

рано.

Текстът на чл.2, т.1 от посочената Конвенция установява, че държавите - страни по Конвенцията зачитат и осигуряват правата, предвидени в тази Конвенция, на всяко дете в пределите на своята юрисдикция без каквато и да е дискриминация, независимо от расата, цвета на кожата, пола, езика, религията, политическите или други възгледи, националния, етническият или социалният произход, имущественото състояние, инвалидност, рождение или друг статут на детето или на неговите родители или законни настойници.

От своя страна, нормата на чл.4 от Конвенцията гласи, че държавите - страни по Конвенцията, са длъжни да предприемат всички необходими законодателни, административни и други мерки за осъществяване на правата, признати в тази Конвенция. По отношение на икономическите, социалните и културните права държавите - страни по Конвенцията, предприемат такива мерки в максималната степен, възможна с оглед на техните ресурси, и когато е необходимо, в рамките на международното сътрудничество.

В този смисъл следва да се приеме, че детето на жалбоподателката попада сред обхвата на закрила на посоченият международен договор.

Новелата на чл.27, т.1 от Конвенцията предвижда, че държавите - страни по Конвенцията, признават правото на всяко дете на жизнен стандарт, съответстващ на нуждите на неговото физическо, умствено, духовно, морално и социално развитие. Текстът на т.2 на посочената норма реферира към задължението на родителите, а т.3 на разпоредбата гласи, че държавите - страни по Конвенцията, в съответствие с националните условия и в рамките на своите възможности, предприемат необходимите мерки с цел да подпомагат родителите и другите лица, отговорни за детето, да осъществяват това право и в случай на нужда предоставят материална помощ и програми за подпомагане, особено по отношение на изхранването, облеклото и жилището.

Р.България е ратифицирала посочената Конвенция без резерви в допустимият им обхват съгласно чл. 51, като приложение намира и разпоредбата на чл. 41, съгласно която посочената Конвенция може да не се прилага само при по-благоприятен режим съгласно националното законодателство или международното право в сила за държавите, страни по Конвенцията.

В този смисъл, отказът за отпускане на помощ, основан единствено на гражданство или на липса на спогодба със С. противоречи на приложимото право.

По изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспорената заповед е издадена от компетентен орган, в предвидената от закона писмена форма и при липса на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, но в противоречие с материалния закон и в несъответствие с целта на закона. Заповедта е незаконосъобразна и като такава следва да бъде отменена, като на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката бъде изпратена на административния орган за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Жалбоподателят не претендира разноси, поради което не следва да бъдат присъждани.

Така мотивиран, Съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по оспорването по жалба на Р. Т. Х., ЕГН [ЕГН], гражданка на С. с предоставен хуманитарен статут, чрез адв.Д. Т., САК адрес за призоваване: [населено място], [улица], ет.3, чрез БХК, срещу Заповед № ЗСПД/Д – С –СК/3139/12.08.2025г. на Директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) –С.

ИЗПРАЩА преписката на Директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) –С. за ново произнасяне, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона,

дадени в мотивите на настоящото решение.

На основание чл. 10, ал. 6, изр. 2 от ЗСПД решението е окончателно.

СЪДИЯ: